

Latvijas Republika
VENTSPILS PILSĒTAS DOME

Jūras iela 36, Ventspils, LV3601, Latvija, tālr.: 63601100, e-pasts: dome@ventspils.lv

LĒMUMS

2020.gada 19.februārī

Ventspilī

Nr.16
(protokols Nr. 5; 1.§)

Par grozījumiem Ventspils brīvostas pārvaldes 2020. gada budžetā

Ventspils pilsētas dome 2020.gada 16.janvārī saņēma Ventspils brīvostas pārvaldes vēstuli Nr.A/JN/DP-4.1/53 „Par grozījumiem Ventspils brīvostas pārvaldes 2020. gada budžetā”, kurā Ventspils pilsētas domei lūgts, ņemot vērā 2004.gada 15.martā starp Ventspils pilsētas domi un Ventspils brīvostas pārvaldi noslēgtā līguma par Ventspils brīvostas pārvaldei valdījumā nodoto Ventspils pilsētas domes pamatlīdzekļu apsaimniekošanas noteikumiem 3.13.1. apakšpunktu, līdz 2020.gada 17.janvārim saskaņot Ventspils brīvostas pārvaldes 2020. gada budžeta grozījumus.

Ventspils brīvostas pārvaldes 2020.gada budžets tika apstiprināts 2019.gada 22.novembra valdes sēdē, kurā piedalījās gan pašvaldības, gan valsts deleģēti pārstāvji, kopā 8 valdes locekļu sastāvā.

Ventspils pilsētas administratīvās teritorijas platība ir 5 786 ha, tai skaitā Ventspils brīvostas teritorijas platība ir 2 451,39 ha jeb 42,36%. Savukārt, Ventspils pilsētas pašvaldības īpašumā vai valdījumā esošo zemes gabalu platība Ventspils brīvostas teritorijā ir 1 236,13 ha un papildus vēl ielu teritorijas 83 ha platībā. Tādējādi, Ventspils brīvostas teritorijā, Ventspils pilsētas pašvaldības īpašumā, faktiski atrodas 1 319 ha zemes jeb vairāk kā puse no zemju aktīva, kas sastāda 54% no visas Ventspils brīvostas teritorijas.

Saskaņā ar 2004.gada 15.martā starp starp Ventspils pilsētas domi un Ventspils brīvostas pārvaldi noslēgto līgumu, Ventspils brīvostas pārvaldei valdījumā nodoti Ventspils pilsētas pašvaldības pamatlīdzekļi (gan nekustamie īpašumi, gan kustamā manta (turpmāk – Pašvaldības manta)) EUR 171 milj. vērtībā (uz 01.01.2019.). No tā Pašvaldības manta EUR 66 milj. vērtībā ir izsniegta Ventspils brīvostas pārvaldei kā ķīla ar mērķi piesaistīt kredītresursus infrastruktūras attīstības projektu realizācijai.

Osta vienmēr ir bijusi Ventspils pilsētas daļa, tāpēc Ventspils brīvostas pārvalde sociālās atbildības jomā, līdztekus pašvaldības iestādēm, ir atbildīga par labvēlīgas darba vides radīšanu un rūpēm par sabiedrību, kas ir izvēlējusies dzīvesvietu Ventspils ostas tuvumā. Līdz šim Ventspils brīvostas pārvalde aktīvi ir piedalījusies sabiedriskajos procesos, sekmējusi inovācijas, izglītības attīstību un speciālistu piesaisti, ieguldījusi pilsētvides sakārtošanā, sabiedrības informēšanā un izglītošanā par ostas darbību u.c. jomās, kuras Eiropas Jūras ostu organizācija (ESPO) Ostu sociālās integrācijas darbības kodeksā¹ ir izvirzījusi kā būtiskas 21. gadsimta ostu pārvaldībai.

Laikā, kad Pašvaldības manta tika nodota Ventspils brīvostas pārvaldei valdījumā, Ventspils brīvostas pārvalde bija pašvaldības izveidota iestāde, kuras pārvaldību realizēja pašvaldības un valsts deleģēti pārstāvji. Ar 2019.gada 12.decembrī Saeimā pieņemtajiem grozījumiem Likumā par ostām tika mainīts iepriekšējais Ventspils brīvostas pārvaldes modelis (valsts un pašvaldības paritāte un vienlīdzīgs ietekmes sadalījums (līdzsvars) ostas pārvaldē,

¹<https://www.espo.be/media/espopublications/ESPOCodeofPracticeonSocietalIntegrationofPorts2010.pdf>

neatkarīgi no ieguldītā īpašuma daudzuma), kas deva pašvaldībai iespēju nodrošināt iedzīvotāju intereses piedalīties Ventspils brīvostas pārvaldei valdījumā nodotās Pašvaldības mantas pārvaldībā. Pēc iepriekš minēto grozījumu Likumā par ostām spēkā stāšanās ir būtiski samazinājies pašvaldībai pieejamās informācijas apjoms, kā arī pašvaldībai nav lemtas tiesību par Pašvaldības mantas pārvaldības jautājumiem. Ņemot vērā iepriekš minēto, Ventspils pilsētas pašvaldībai ir būtiski gūt pārliecību, ka minētie īpašumi tiek pienācīgi apsaimniekoti un ka Ventspils brīvostas pārvalde spēs segt uzņemtas kredītsaistības, neapdraudot Pašvaldības mantu.

2004.gada 15.martā starp Ventspils pilsētas domi un Ventspils brīvostas pārvaldi noslēgtā līguma 3.13.1.apakšpunkts paredz, ka Ventspils brīvostas pārvaldei ir pienākums iesniegt Ventspils pilsētas domei Ventspils brīvostas budžeta projektu, tā grozījumu projektu izvērtēšanai un saskaņošanai. Ventspils brīvostas pārvaldes budžeta projektu var apstiprināt Ventspils brīvostas valde, ja pirms tam saņemts īpašnieka saskaņojums.

Ievērojot Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā noteikto un labas pārvaldības principu, nolūkā rīkoties kā krietnam un rūpīgam saimniekam, Ventspils pilsētas dome, lai sniegtu izvērtētu saskaņojumu pēc būtības, 2020. gada 31. janvāra vēstulē *“Par papildus informāciju un ieteikumiem saistībā ar sagatavotajiem grozījumiem Ventspils brīvostas pārvaldes 2020. gada budžetā”* Ventspils brīvostas pārvaldei lūdza sniegt papildus informāciju. Papildus pieprasītā informācija tika saņemta 2020. gada 10.februārī un 2020. gada 11. februārī.

Ņemot vērā Ventspils brīvostas nozīmi un tās nesaraucamo saikni ar visas Ventspils pilsētas pašvaldības attīstību kopumā, Ventspils brīvostas pārvaldes 2020. gada budžeta grozījumu projekts un papildus saņemtā informācija ir vispusīgi izvērtēta ar nozari saistītajās, atbildīgajās Ventspils pilsētas pašvaldības struktūrvienībās.

Ventspils brīvostas pārvaldes 2020.gada budžeta grozījumu projektā Ventspils brīvostas pārvalde piedāvā samazināt kārtējā gada ostas maksas ieņēmumus no kravu apgrozījuma par EUR 3,8 milj. jeb 24% un izdevumus samazināt par EUR 1,4 milj jeb 4%, starpību piedāvājot segt, palielinot kredītsaistību atlikumu par EUR 1,3 milj. un samazinot naudas līdzekļu atlikumu uz gada beigām par EUR 1,1 milj. Kredītsaistību palielināšana pie plānoto ieņēmumu samazinājuma rada piesardzību par turpmāko Ventspils brīvostas pārvaldes spēju segt uzņemtas kredītsaistības, tādējādi apdraudot ieķīlāto un valdījumā nodoto Pašvaldības mantu. To pastiprina fakts, ka Ventspils pilsētas domei situācijā, kad ir tikuši būtiski grozīti normatīvie akti attiecībā uz Ventspils brīvostas pārvaldības modeli, nav pieejama informācija par Ventspils brīvostas pārvaldes vidēja vai ilgtermiņa darbības plāniem.

Ventspils vēsturiski izveidojās kā pilsēta, kur ostas infrastruktūra un uzņēmumi, kuru darbība saistīta ar piesārņojošo darbību, pastāv līdzās dzīvojamai zonai. Ventspils pilsētas dome pašvaldības attīstības plānošanā un vides jautājumu risināšanā neatlaidīgi balstījies uz ilgtspējīgas attīstības principiem, respektējot un cenšoties līdzsvarot iedzīvotāju vēlmi dzīvot kvalitatīvā vidē un uzņēmējdarbības attīstības intereses. Atbilstoši Ventspils pilsētas domes 2012.gada 2.marta saistošajiem noteikumiem Nr.9 “Ventspils brīvostas noteikumi” un to grozījumiem ostas uzņēmumi ir uzstādījuši izgarojumu emisijas kontroles sistēmas. Tomēr vēl joprojām nav rasts risinājums samilzušai putekļu un smaku problēmai Ventspils pilsētā, par ko liecina iedzīvotāju izteiktie vērtējumi. Sabiedriskās domas aptaujā, kuru 2019.gada oktobrī veica SIA “Latvijas fakti”, 13% respondentu paiduši neapmierinātību ar gaisa kvalitāti. Savukārt, pētījuma centra SKDS 2019.gada aprīlī veiktajā Ventspils pilsētas iedzīvotāju aptaujā par galveno problēmu saistībā ar apkārtējās vides kvalitāti 43,2% respondentu atzīmējuši ogļu u.c. putekļus, bet 16% - smakas. Līdz šim Ventspils pilsētas pašvaldība un Ventspils brīvostas pārvalde aktīvi strādājušas, lai uzņēmumi pilnveidotu piesārņojuma ierobežošanas un monitoringa infrastruktūru un tehnoloģijas, kā arī uzsākušas putekļu (daļiņu PM10 un PM2.5) monitoringa tīkla izveidošanu, uzstādot gan trīs putekļu nepārtrauktās mērīšanas ierīces, gan e-degunus smaku kontrolei uz dzīvojamās zonas robežām pilsētas kreisajā krastā. Ventspils brīvostas pārvaldes 2020.gada budžeta grozījumu projektā Ventspils brīvostas pārvalde piedāvā atteikties no piecu jaunu putekļu

nepārtrauktās mērīšanas ierīces iekārtu iegādes, tā vietā piedāvājot veikt 8 reizes gadā putekļu iekārtu ekspressanalīzes.

Pamatojoties uz 2004.gada 15.martā starp Ventspils pilsētas domi un Ventspils brīvostas pārvaldi noslēgtā līguma par Ventspils brīvostas pārvaldei valdījumā nodoto Ventspils pilsētas domes pamatlīdzekļu apsaimniekošanas noteikumiem 3.13.1. apakšpunktu, likuma „Par pašvaldībām” 21. panta pirmo daļu, ievērojot Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā noteikto un labas pārvaldības principu, nolūkā rīkoties kā krietnam un rūpīgam saimniekam, ņemot vērā 2020.gada 23.janvāra Sporta komisijas, 2020.gada 24.janvāra un 2020.gada 14.februāra Ekonomikas un budžeta komisijas, 2020.gada 27.janvāra Pilsētas attīstības komisijas ieteikumus un 2020.gada 19.februāra Finanšu komitejas atzinumu,

Ventspils pilsētas dome
nolemj:

1. Neatbalstīt Ventspils brīvostas pārvaldes 2020. gada budžeta grozījumu projektu sekojošās pozīcijās:
 - 1.1. tekošā gada ieņēmumu samazinājumu par 3,8 milj. EUR jeb 15%, no tā ostas maksas samazinājumu par 3,8 milj. EUR jeb 24%, situācijā, kad Ventspils brīvostas pārvaldes aktīvi nav mainījušies kopš budžeta apstiprināšanas brīža. Ventspils brīvostas valdei sniegt informāciju, kas tiek veikts, lai veicinātu Brīvostas rīcībā esošo aktīvu efektīvu izmantošanu un Brīvostas ieņēmumu pieaugumu.
 - 1.2. mārketinga un reklāmas izdevumu samazinājumu nozīmīgos Ventspils pilsētas un sporta pasākumos.
 - 1.3. finansējuma samazinājumu nepārtrauktās mērīšanas ierīču monitoringa iekārtām, paredzot turpināt uzsākto smaku un putekļu nepārtrauktās mērīšanas ierīču monitoringa tīkla izveidošanu (vismaz divu jaunu nepārtrauktas smaku kontroles iekārtu un viena jauna putekļu kontroles iekārtas iegādi un uzstādīšanu), tai pat laikā neatsakoties no piedāvātajām putekļu iekārtu ekspressanalīzēm ar mērķi uzlabot operatīvās reaģēšanas iespējas.
2. Aicināt Ventspils brīvostas valdi aizstāt esošo Ventspils brīvostas pārvaldes kredītsaistību nodrošināšanu ar īpašumiem, kas nav Pašvaldības manta.
3. Līdz 2020.gada 23.aprīlim iesniegt Ventspils pilsētas domei Ventspils brīvostas pārvaldes ilgtermiņa darbības stratēģiju (plānu), atspoguļojot spēju segt piesaistītās kredītsaistības un efektīvi apsaimniekot ar 2004.gada 15.marta līgumu valdījumā nodoto Pašvaldības mantu.
4. Neiebilst pārējiem grozījumiem Ventspils brīvostas pārvaldes 2020.gada budžetā, tai skaitā grozījumiem investīciju programmā.
5. Par pieņemto lēmumu informēt Ventspils brīvostas pārvaldi.

Sēdes vadītājs,
Domes priekšsēdētāja 1.vietnieks
infrastruktūras jautājumos

J.Vītoliņš